

UZASADNIENIE

Ubezpieczona M. S., reprezentowana przez matkę – I. S., wniosła odwołanie od orzeczenia Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) z siedzibą w G. z dnia 26.02.2020r., nr (...). (...).1.228.2019. Orzeczeniem tym uchylono zaskarżone orzeczenie (...) do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w B. z dnia 18.11.2019r., w części dotyczącej ustaleń co do odpowiedniego zatrudnienia – jako niezdolna i orzeczono: praca w warunkach chronionych, podtrzymując stwierdzony umiarkowany stopień niepełnosprawności.

W treści odwołania przedstawicielka ustawowa małoletniej ubezpieczonej wskazała w szczególności, że M. S. powinna zostać zakwalifikowana do znacznego stopnia niepełnosprawności, bowiem stan jej zdrowia w ostatnim roku znacznie się pogorszył, choruje ona na padaczkę lekooporną od kiedy ukończyła 2,5 roku. Zaznaczyła, że podczas snu miewa napady, a następnie trudno jest ją obudzić do szkoły, jest zaspana. Wskazała przy tym, że M. S. jest zaprowadzana lub dowożona do placówki szkolnej oraz że obawia się uczęszczania na zajęcia myśląc, że wystąpi u niej kolejny napad. Zaznaczyła, że potrzebuje dużo więcej czasu na naukę, aniżeli jej rówieśnicy, ma kłopoty z zapamiętywaniem oraz jest bardzo dziecinna w porównaniu z rówieśnikami.

Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) w G. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie.

Podniósł, że orzeczenie zostało wydane po przeprowadzeniu szczegółowego postępowania orzeczniczego, zaś przy orzekaniu uwzględniono ocenę stanu zdrowia wystawioną przez lekarza – przewodniczącego składu orzekającego, ocenę psychologa oraz przedłożoną w sprawie dokumentację medyczną.

Ustalono, iż posiadane schorzenia kwalifikują M. S. jedynie do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności. Wskazano, że nie jest ona całkowicie zależna od otoczenia, tzn. nie wymaga pielęgnacji w zakresie higieny osobistej i karmienia lub w wykonywaniu czynności samoobsługowych, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz ułatwiania kontaktów ze środowiskiem; jest obecnie uczennicą, osobą o naruszonej sprawności organizmu, zdolną do pracy w warunkach chronionych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. S. ma 18 lat. Uczy się w szkole zawodowej.

bezporne

Na mocy orzeczenia (...) ds. Orzekania o Niepełnosprawności z siedzibą w B. z dnia 18.11.2019r., znak (...). (...)- (...) M. S. została zakwalifikowana **do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności**, do dnia 30.11.2021r. Symbol przyczyny niepełnosprawności: O6-E.

Wskazano, że nie występuje konieczność stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji.

Nadto, wskazano na konieczność korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji (korzystanie z usług socjalnych, terapeutycznych, opiekuńczych, rehabilitacyjnych, świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacji pozarządowych oraz innych placówek), na kontynuację nauki oraz niezdolność do zatrudnienia.

dowód: akta organu rentowego - orzeczenie (...) ds. Orzekania o Niepełnosprawności z siedzibą w B. z dnia 18.11.2019 r.

Od powyższego orzeczenia odwołanie wniosła przedstawicielka ustawowa ubezpieczonej, wnosząc o jego zmianę w zakresie pkt 7 (zdolność do samodzielnej egzystencji).

dowód: akta organu rentowego – odwołanie z dnia 10.12.2019 r.

Na mocy orzeczenia Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) z siedzibą w G. z dnia 26.02.2020r., znak: (...). (...).1. (...).2019, zaskarżone ww. orzeczenie (...) do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w C. uchylono w części dotyczącej ustaleń zawartych w punkcie 1 - co do odpowiedniego zatrudnienia poprzez wskazanie pracy w warunkach chronionych.

Uzasadniając wskazano, że (...) podziela stanowisko (...) do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w B. zaliczając M. S. do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności na okres do 30.11.2021r. Ustalono, że jest ona osobą o naruszonej sprawności organizmu, zdolną do pracy w warunkach chronionych, stąd uchylono orzeczenie w części dotyczącej wskazania do odpowiedniego zatrudnienia. Podano również, że brak jest podstaw do uznania, iż zachodzi konieczność stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji.

dowód: akta organu rentowego - orzeczenie Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) z siedzibą w G. z dnia 26.02.2020r., (...). (...).1. (...).2019

U M. S. rozpoznano padaczkę z napadami ogniskowymi i uogólnionymi.

Z powodów neurologicznych M. S. jest niepełnosprawna w stopniu umiarkowanym, symbol choroby 06-E. Powyższy stopień niepełnosprawności datuje się od 15.11.2019r. i ma charakter okresowy – do 30.11.2021r. M. S. nie wymaga konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji.

Napady padaczkowe są u niej dobrze kontrolowane farmakologicznie, występują rzadko 1-2 na tydzień, jak wynika z dokumentacji leczenia szpitalnego w listopadzie 2019r., zwykle w czasie snu, trwają ok. 1-2 minut.

W badaniu neurologicznym bez istotnych dla sprawności M. S., trwałych odchyień od stanu prawidłowego, w badaniu głowy metodą rezonansu magnetycznego – obraz mózgowia jest prawidłowy.

dowód: pisemna opinia sporządzona przez biegłego sądowego z zakresu neurologii z dnia 20.07.2020 r. oraz opinie pisemne uzupełniające z 01.03.2021 r. i z 02.06.2021 r. – k. 19-20, k. 41, k. 63 akt sprawy

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie wniesione przez ubezpieczoną nie jest zasadne, w związku z czym podlegało oddaleniu.

W niniejszej sprawie M. S. domagała się zmiany orzeczenia poprzez zakwalifikowanie do wyższego, bo znacznego stopnia niepełnosprawności.

(...) podniósł, że orzeczenie zostało wydane po przeprowadzeniu szczegółowego postępowania orzeczniczego, zaś przy orzekaniu uwzględniono ocenę stanu zdrowia wystawioną przez lekarza – przewodniczącego składu orzekającego, ocenę psychologa oraz przedłożoną w sprawie dokumentację medyczną. Z ustaleń organu rentowego wynika, że posiadane schorzenia kwalifikują ubezpieczoną M. S. jedynie do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności. Co więcej, organ rentowy wskazał, że ubezpieczona nie jest całkowicie zależna od otoczenia, tzn. nie wymaga pielęgnacji w zakresie higieny osobistej i karmienia lub w wykonywaniu czynności samoobsługowych, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz ułatwiania kontaktów ze środowiskiem; jest obecnie uczennicą, osoba o naruszonej sprawności organizmu, zdolną do pracy w warunkach chronionych. Z powyższymi ustaleniami organu rentowego nie zgadzała

się ubezpieczona, wskazując, że w jej ocenie jest osobą niepełnosprawną w stopniu znacznym, a w swym codziennym funkcjonowaniu jest całkowicie zależną od otoczenia.

Zatem w niniejszej sprawie Sąd oceniał zasadność orzeczenia o niepełnosprawności wydanego przez Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Województwie (...) w G., którym to orzeczeniem utrzymano w mocy zaskarżone ww. orzeczenie (...) do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w B. w zakresie ustalonego **umiarkowanego** stopnia niepełnosprawności oraz **braku konieczności** stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji.

Na gruncie przedmiotowej sprawy zastosowanie znajduje ustawa z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 1997, Nr 123, poz. 776).

W myśl art. 3 ust. 1 pkt 1, 2, 3 cytowanej ustawy, ustala się trzy stopnie niepełnosprawności, które stosuje się do realizacji celów określonych ustawą: znaczny, umiarkowany, lekki.

Stosownie natomiast do treści art. 4 ust. 1 i 2 powołanej ustawy:

- do znacznego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji;

- do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych.

Z kolei z § 29 Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności wydanego na podstawie art. 6c ust. 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 2003.139.1328) w zakresie standardów kwalifikowania oraz postępowania dotyczącego orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności oraz oznaczenia symboli przyczyn niepełnosprawności wynika, że **standardy w zakresie kwalifikowania do znacznego stopnia niepełnosprawności** zawierają kryteria określające skutki naruszenia sprawności organizmu powodujące:

1. niezdolność do pracy - co oznacza całkowitą niezdolność do wykonywania pracy zarobkowej z powodu fizycznego, psychicznego lub umysłowego naruszenia sprawności organizmu;
2. konieczność sprawowania opieki - co oznacza całkowitą zależność osoby od otoczenia, polegającą na pielęgnacji w zakresie higieny osobistej i karmienia lub w wykonywaniu czynności samoobsługowych, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz ułatwiania kontaktów ze środowiskiem;
3. konieczność udzielania pomocy, w tym również w pełnieniu ról społecznych - co oznacza zależność osoby od otoczenia, polegającą na udzieleniu wsparcia w czynnościach samoobsługowych, w prowadzeniu gospodarstwa domowego, współdziałania w procesie leczenia, rehabilitacji, edukacji oraz w pełnieniu ról społecznych właściwych dla każdego człowieka, zależnych od wieku, płci, czynników społecznych i kulturowych.

§ 30 cytowanego rozporządzenia określa natomiast **standardy w zakresie kwalifikowania do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności**, które zawierają kryteria określające naruszenie sprawności organizmu powodujące:

1. czasową pomoc w pełnieniu ról społecznych, co oznacza konieczność udzielenia pomocy, o której mowa w § 29 ust. 1 pkt 3, w okresach wynikających ze stanu zdrowia;

2. częściową pomoc w pełnieniu ról społecznych, co oznacza wystąpienie co najmniej jednej okoliczności, o których mowa w § 29 ust. 1 pkt 3.

Powyższa systematyka oznacza, że sam fakt występowania konkretnego schorzenia nie jest wystarczający do zaliczenia do konkretnego stopnia niepełnosprawności. Konieczna jest ocena nasilenia objawów i dolegliwości.

Odnosząc się do wskazanych powyżej ustawowych pojęć znacznego i umiarkowanego stopnia niepełnosprawności należy zauważyć, że: znaczny stopień niepełnosprawności stwierdza się, gdy zachodzi konieczność sprawowania opieki polegającej na pielęgnacji w zakresie higieny osobistej i karmienia lub w wykonywaniu czynności samoobsługowych, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz ułatwiania kontaktów ze środowiskiem, co oznacza całkowitą zależność osoby od otoczenia, zaś umiarkowany stopień niepełnosprawności stwierdza się, gdy zachodzi konieczność udzielania pomocy, w tym również w pełnieniu ról społecznych, polegającej na udzieleniu wsparcia w czynnościach samoobsługowych, w prowadzeniu gospodarstwa domowego, współdziałania w procesie leczenia, rehabilitacji, edukacji oraz w pełnieniu ról społecznych właściwych dla każdego człowieka, zależnych od wieku, płci, czynników społecznych i kulturowych - co oznacza zależność osoby od otoczenia.

Sąd miał na uwadze, iż dla oceny, czy dana osoba kwalifikuje się do osób niepełnosprawnych, a jeśli tak, to do którego stopnia niepełnosprawności należy ją zakwalifikować (i na jaki okres czasu), ale również dla oceny, czy wymaga konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji, niezbędne są wiadomości specjalne z zakresu medycyny, stosownie do schorzeń, na które cierpi osoba zainteresowana.

W celu wyjaśnienia powyższych wątpliwości, na kanwie twierdzeń artykułowanych przez przedstawicielkę ustawową M. S., Sąd na podstawie przepisu art. 278 k.p.c. przeprowadził dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu neurologii – z uwagi na choroby zdiagnozowane u ubezpieczonej.

I tak, z treści pisemnej opinii oraz kolejnych dwóch opinii uzupełniających sporządzonych przez biegłego neurologa wynika, że u M. S. rozpoznano padaczkę z napadami ogniskowymi i uogólnionymi. Odpowiadając na pytania Sądu biegły wskazał, że z powodów neurologicznych ubezpieczona M. S. **jest niepełnosprawna w stopniu umiarkowanym**, zaś powyższy stopień niepełnosprawności datuje się od 15.11.2019r. i ma charakter okresowy – do 30.11.2021r. Nadto, biegły zaznaczył, że ubezpieczona **nie wymaga konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji**.

Uzasadniając powyższe biegły wskazał w treści opinii, że napady padaczkowe są dobrze kontrolowane farmakologicznie, występują u ubezpieczonej rzadko, 1-2 na tydzień, jak wynika z dokumentacji leczenia szpitalnego w listopadzie 2019r., zwykle w czasie snu, zaś trwają ok. 1-2 minut. W badaniu neurologicznym biegły nie stwierdził istotnych dla sprawności M. S., trwałych odchyłeń od stanu prawidłowego, wskazując, iż podobne wnioski wynikają również z innych ocen neurologicznych (vide: pisemna opinia z dnia 20.07.2020r., sporządzona przez biegłego sądowego z zakresu neurologii – k. 19-20 akt sprawy).

W treści opinii uzupełniającej biegły, ustosunkowując się do zarzutów przedstawicielki ustawowej ubezpieczonej, wywiedzionych w jej piśmie z 20.08.2020 r. (k. 31-32), podtrzymał w całości opinię pierwotną. Wskazał, opierając się na dostępnej w aktach, ale i dostarczonej przez ubezpieczoną dokumentacji medycznej, iż stwierdzono znaczną redukcję liczby napadów padaczkowych u ubezpieczonej do 1-2 w tygodniu, odniósł się do przedłożonych wyników badań, w tym EEG, podkreślając, że w przeprowadzonym badaniu neurologicznym nie odnotowano odchyłeń od stanu prawidłowego, a w badaniu głowy metodą rezonansu magnetycznego – obraz mózgowia jest prawidłowy (vide: pisemna opinia uzupełniająca z dnia 01.03.2021r. – k. 41 akt sprawy).

Odnosząc się do kolejnych uwag ubezpieczonej (k. 47), biegły podał, że M. S. była obserwowana w Klinice (...) od dnia 05 do 13.01.2021r., natomiast w trakcie hospitalizacji obserwowano tylko dwa razy podczas snu niejednoznaczne

incydenty mogące odpowiadać napadom padaczkowym, co koresponduje z deklarowaną ilością napadów przy przyjęciu. Jednocześnie, w ocenie biegłego, brak jest obiektywnego potwierdzenia występowania napadów w ciągu dnia kilka razy w miesiącu (jak wskazuje w swych zarzutach do opinii przedstawicielka ubezpieczonej), takich jak wizyty pogotowia ratunkowego lub pobyty w szpitalnych oddziałach ratunkowych, co byłoby nieuniknione, biorąc pod uwagę aktywność edukacyjną M. S., która jest uczennicą szkoły zawodowej (vide: pisemna opinia uzupełniająca z dnia 02.06.2021r. – k. 63 akt sprawy).

W ocenie Sądu kolejne zarzuty do pisemnych opinii biegłego neurologa, stanowiły swoistą formę polemiki z obiektywnymi wnioskami opinii. W treści tego pisma ubezpieczona nie powołała jakichkolwiek nowych okoliczności, które nie byłyby znane biegłemu w czasie sporządzania opinii w sprawie lub nie zostałyby przez niego uwzględnione.

Biegły neurolog sporządzając opinie w przedmiotowej sprawie (pierwotną oraz dwie uzupełniające) uwzględnił całokształt zgromadzonej w sprawie dokumentacji medycznej ubezpieczonej, a przede wszystkim schorzenia i dolegliwości, na które wskazywała ubezpieczona, a w konkluzji jednoznacznie opiniując wskazał, że ubezpieczona jest osobą niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym, nie wymagającą konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji.

W ocenie Sądu, należy uznać, że ww. opinie (pierwotna oraz dwie opinie uzupełniające) sporządzone przez biegłego neurologa, spełniają wymogi fachowości, rzetelności i są logiczne. Wnioski zawarte w tych opiniach zostały uzasadnione w sposób jasny i przekonujący. Co więcej, opinie te są wzajemnie spójne. Ponadto, opinie zostały sporządzone przez doświadczonego lekarza specjalistę, a zatem zawarte w nich twierdzenia są poparte specjalistyczną wiedzą na wysokim poziomie. Biegły opiniował w oparciu o całokształt dostarczonej mu dokumentacji medycznej ubezpieczonej, po uprzednim badaniu M. S.. Opinie oraz zawarte w nich wnioski są jednoznaczne i stanowcze, nie budzą wątpliwości Sądu. Biegły wyczerpująco odpowiedział na postawione mu pytania, uzasadnił swoje stanowisko, następnie odniósł się merytorycznie i przekonująco do stawianych jego opinii zarzutów, podtrzymując swoje stanowisko, również po zapoznaniu z dodatkową dokumentacją medyczną. W tym stanie rzeczy przedmiotowe opinie przyjmując należało za podstawę poczynionych w niniejszej sprawie ustaleń faktycznych, co do stanu zdrowia ubezpieczonej.

Zważyć też należy, że zgodnie z art. 233 § 2 k.p.c. opinia biegłych podlega ocenie sądu, ale w zakresie mocy przekonującej rozumowania biegłych i logicznej poprawności wyciągniętych wniosków. Sąd natomiast nie może wchodzić w zakres merytorycznej wiedzy biegłych. Sąd nie może nie podzielać merytorycznych poglądów biegłego (biegłych), czy zamiast nich wprowadzać własne stwierdzenia. Stanowisko Sądu w tym zakresie zgodnie jest z poglądem wyrażonym przez Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 19.12.1990 r., I PR 149/90, OSP 1991, nr 11-12, poz. 300.

W świetle powyższych uznać należy, że niewątpliwie M. S. dotknięta jest uciążliwymi schorzeniami o charakterze neurologicznym, jednakże **kwalifikują ją one do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności**, a ponadto nie jest ona całkowicie zależna od otoczenia - **nie wymaga stałej lub długotrwałej pomocy innych osób w związku ze znacznie ograniczoną zdolnością do samodzielnej egzystencji**.

Powyższe ustalenia i konstatacje poczynione przez Sąd orzekający w przedmiotowej sprawie odnajdują swe potwierdzenie zarówno w dowodach z dokumentów zgromadzonych w sprawie (których wiarygodności nie kwestionowano) – w szczególności dokumentacji medycznej, jak też w treści przeprowadzonych w sprawie dowodów z opinii biegłego sądowego z zakresu medycyny, o czym mowa w uprzedniej części uzasadnienia.

Biorąc pod wzgląd powyższe ustalenia oraz rozważania, w szczególności mając na uwadze całokształt przytoczonych przez strony twierdzeń i zgłoszonych w sprawie wniosków, mając na względzie fakt, że żadna ze stron nie wniosła w pierwszym piśmie procesowym o przeprowadzenie rozprawy, Sąd uznał, że w niniejszej sprawie zachodziły przewidziane w przepisie art. 148¹ § 1 i 3 k.p.c. podstawy do rozpoznania sprawy na posiedzeniu niejawnym, a przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne.

Mając na uwadze powyższe Sąd uznał, że odwołanie ubezpieczonej nie jest zasadne i na podstawie art. 47714 § 1 k.p.c., oddalił odwołanie.